

I. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Przez długie lata zagadką skarbu króla Priama było to, w jakich muzealnych piwnicach jest on przechowywany. Teraz, gdy po kilku dziesięcioleciach został odnaleziony w Moskwie i jako wielka sensacja jeździ po całym świecie, okazuje się, że – być może – otacza go jeszcze jedna, bardziej bulwersująca tajemnica.

Odnaleziony 30 maja 1873 roku przez Heinricha Schliemanna na wzgórzu Hisarlik w Turcji zbiór trojańskiego złota (sześć koszy przedmiotów wykonanych z przedniej jakości kruszcu!) przez dziesięciolecia przechowywany był w Berlinie, gdzie w ostatnich dniach drugiej wojny światowej w tajemniczych okolicznościach zaginął. Przez lata podejrzewano, że trojańskie złoto – wraz z wieloma innymi wojennymi „zdobyczami” w pierwszych dniach maja 1945 roku ze stolicy Trzeciej Rzeszy wywieźli Rosjanie. Moskwa jednak długo temu zaprzeczała i zdanie na ten temat zaczęła zmieniać dopiero w epoce głośności*. W końcu zagadka skarbu Priama została wyjaśniona – wydano oficjalne oświadczenie, z którego wynikało, iż Rosjanie rzeczywiście są w posiadaniu trojańskich kosztowności.

(...) Być może, tyle razy opisywany i tak bardzo podziwiany skarb króla Priama jest... sfalszowany! Jeżeli nie cały, to przynajmniej częściowo! Co najbardziej wstrząsające – kto wie, czy oszustwa tego nie dopuścił się sam jego odkrywca, Heinrich Schliemann! Współcześni biografowie odkrywcy wyciągają bowiem na światło dzienne takie szczegóły jego życiorysu, które bardzo poważnie każą powątpiewać w jego naukową uczciwość i prawdomówność. W przypadku trojańskiego złota powody do niepokoju pojawiły się w związku z fragmentami niedawno odnalezionej prywatnej korespondencji, którą Schliemann prowadził z jednym ze swych francuskich współpracowników, Pierrem Beaurainem. W liście Schliemanna do niego z 28 czerwca 1873 roku (roku odkrycia skarbu!), pisany z Aten, a opatrzony dopiskiem „do rąk własnych”, czytamy między innymi:

„...proszę Pana o informację, czy w Paryżu znajduje się jakiś złotnik, któremu można w pełni zaufać. Tak bardzo, aby powierzyć mu zlecenie wykonania kopii wszystkich znalezionych przedmiotów. Powinny one wyglądać jak starożytne. (...) Proszę, aby w czasie pertraktacji cały czas mówił Pan o przedmiotach znalezionych w Norwegii i niech Pan, na miłość Boską, nie wymienia słowa Troja”. (...)

Roman Warszawski, *Prawdziwa tajemnica skarbu króla Priama*. [w:] „Poznaj świat” 12/2006, s. 59-60.
*głośność – element reform w ZSRR w latach 1985-1990

1. Tajemnica związana ze skarbem króla Priama polega na tym, że nie wiemy:

- A) kto go znalazł B) gdzie się obecnie znajduje
 C) ile jest wart D) czy jest autentyczny

2. W czasie ostatniej wojny światowej skarb Priama znajdował się w:

- A) Turcji B) Rosji C) Niemczech D) Norwegii

3. Ujawnienie przez Rosję faktu posiadania skarbu Priama nastąpiło na skutek:

- A) zmian politycznych B) nacisków innych krajów
 C) podejrzeń archeologów D) ujawnienia korespondencji Schliemanna

4. Częste użycie wykrzykników podkreśla:

- A) sensacyjny charakter informacji B) oburzenie autora tekstu
 C) szczególną wagę informacji D) potoczny styl wypowiedzi

5. Korespondencja Schliemanna pozwala przypuszczać, że:

- A) archeolog ukradł odnaleziony skarb B) skarb Priama nie został odnaleziony
 C) skarb Priama nie miał zbyt dużej wartości D) archeolog chciał ukryć skarb w Norwegii

6. „Naukową uczciwość” Schliemanna podważa jego:

- A) nadmierne zainteresowanie antykiem
 B) nawiązanie współpracy z Pierrem Beaurainem
 C) zlecenie, by przedmioty wyglądały „jak starożytne”
 D) niechęć do mówienia o Troi

II. NAUKA O JĘZYKU

7. Wypowiedzenie *Nie przyszedł, ponieważ nie otrzymał zaproszenia*. - jest zdaniem podrzędnie złożonym okolicznikowym:

- A) przyczyny B) warunku C) celu D) miejsca

8. W zdaniu *Wszyscy spotykają się właśnie w tym miejscu*. - nie ma:

- A) podmiotu B) dopełnienia C) okolicznika D) przydawki

9. **Prawidłowo jest wskazane (podkreślone) orzeczenie w zdaniu:**

- A) Piotr jest najlepszym sportowcem w klasie. B) Jola będzie uczyć się angielskiego.
 C) Zostaliśmy dłużej na próbie. D) Nie licz na nich.

10. **W zdaniu *Mimo naszych próśb zrezygnował z udziału w konkursie.* - jest okolicznik:**

- A) miejsca B) warunku C) celu D) przyzwolenia

11. **W zdaniu *Najszybsi dobiegli do końca trasy przed jedenastą.* - przydawka jest wyrażona:**

- A) rzeczownikiem B) przymiotnikiem
 C) wyrażeniem przyimkowym D) liczebnikiem

12. **Ubezdźwięczenie międzywyrazowe następuje w połączeniu wyrazów:**

- A) krzew róży B) dźwięk dzwonka C) wjazd pociągu D) stukot butów

13. **Postępując się stylem urzędowym, użyjemy sformułowania:**

- A) gaduła wciąż strzępi język... B) synteza pierwiastków wykazała...
 C) głos zabrał przewodniczący... D) zaleca się przestrzeganie...

14. **Córka pana Skargi nosi nazwisko:**

- A) Skargina B) Skarżynka C) Skarżanka D) Skargówna

15. **Błędnie utworzono miejscownik nazwy własnej:**

- A) w Kędzierzynie-Koźle B) w Piwnicznej
 C) w Miłośnie D) w Skarżysku-Kamiennej

16. **Błędnie napisano nazwę własną:**

- A) Krakowianin B) mokotowianin C) Rosjanin D) Ziemianin

III. LITERATURA

17. **„Tren VIII” Jana Kochanowskiego ukazuje:**

- A) ogród ze ściętą oliwką B) opustoszały dom
 C) schnące ubranka dziecka D) małą trumienkę

18. **Bajkę jako gatunek literacki cechuje:**

- A) ponury nastrój B) pojawianie się postaci fantastycznych
 C) zwycięstwo dobra nad złem D) alegoria

19. **Spowiedzi Jacka Soplicy wysłuchał:**

- A) Asesor B) Wojski C) Gerwazy D) Podkomorzy

20. **Aby odkupić swe winy, Jacek Soplica:**

- A) walczył z zaborcą B) ożenił się z biedną dziewczyną
 C) przekazał majątek powstańcom D) został pustelnikiem

21. **Skawiński, bohater noweli pt. „Latarnik”, brał udział w:**

- A) insurekcji kościuszkowskiej B) powstaniu listopadowym
 C) pierwszej wojnie światowej D) powstaniu warszawskim

22. **Balladyna wyгнаła matkę z zamku, ponieważ matka:**

- A) oskarżała ją o zabicie Aliny B) domagała się wygód
 C) chciała przejąć rządy D) zdradzała jej niskie pochodzenie

23. **Didaskalia to:**

- A) pouczenie w utworze dydaktycznym B) tekst poboczny dramatu
 C) układ kompozycyjny powieści D) zdarzenia motywujące działanie bohatera

24. **Bohaterka noweli pt. „Kamizelka” oszukiwała męża, ponieważ:**

- A) chciała zgarnąć majątek B) dążyła do rozwodu
 C) troszczyła się o jego zdrowie D) była lekkomyślna

25. **Cechą noweli jest:**

- A) punkt kulminacyjny B) rozbudowana fabuła
 C) wiele epizodów D) dialog

26. **Holden, bohater powieści pt. „Buszujący w zbożu”, oceniał swoich szkolnych kolegów jako:**

- A) pełnych zakłamania snobów B) wspaniałych przyjaciół
 C) posłusznych lizusów D) nierozsądnych leniuchów